

КАРАР

« 22 » октябрь 2018 ел

№ 72

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын)
оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау
хакында**

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Сеже авыл жирлегендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу хокукларын тәэмин итү һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 28 статьясына, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 20 статьясына, «Сеже авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Сеже авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Сеже авыл жирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Гамәлдән чыккан дип танырга:

- Арча муниципаль районының Сеже авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2009 елның 19 октябрәндәге 53 номерлы Сеже авыл жирлеге Советы карарын.

3. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://arsk.tatarstan.ru> веб-адрес буенча Арча муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру юлы белән игълан итәргә.

4. Карар рәсми игълан ителгән көнненән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтөлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Сеже авыл жирлеге башлыгы

Гибадуллина Г.М.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Сеже авыл җирлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Сеже авыл җирлегендә (алга таба - Нигезләмә) гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Арча муниципаль районының «Сеже авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба - Җирлек) нигезендә эшләнган.

1бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - җирле әһәмияттәге Сеже авыл җирлегенең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча гавами фикер алышу, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер алышу юлы белән җирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашу өчен муниципаль берәмлек халкының (алга таба - Поселение) хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше;

инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә җирле үзидарә органнарын яисә дөүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - җирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткөрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучылар - җирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән вакытта оештыру комитетына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз гаризаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты - Сеже авыл җирлеге җирле үзидарә органнары вазыйфаи затларыннан, Сеже авыл җирлеге Советы депутатларыннан, гражданның жәмәгатьчелек һәм инициатив төркемнәре вәкилләреннән паритетлы башлангычларда төзелгән гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегиаль орган;

иҗтимагый фикер алышулар-контроль максатларында файдаланыла торган иҗтимагый әһәмиятле мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле карарга кагыла торган гражданныр һәм иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәҗбүри фикер алышуда катнашуы булган карарлары проектлары буенча иҗтимагый контроль максатларында файдаланыла торган иҗтимагый фикер алышулар.

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. Гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Халык алдында тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Сеже авыл жирлегендә яшәүчеләр катнашында мәҗбүри тәртиптә халык тыңлауларына чыгарыла торган жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижеләрен әзерләү, үткөрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Халык тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

1. Халык тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Гавами тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характерында.

2. Халык тыңлауларына мәҗбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) «Сеже авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы проекты (алга таба - Устав), шулай ук, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Сеже авыл жирлеге Советы карары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Уставны шушы норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе субъекты конституциясе (уставы) яисә законнарын төгәл торгызу рәвешендә үзгәрешләр кертелү очрактарыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Сеже авыл жирлегенә социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Сеже авыл жирлеген үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән яисә гражданныр жыеннарында белдерелгән Янга Сало авыл жирлеге халкының ризалыгын алу таләп ителә;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияне ызанлау проекты, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тотат торган проект, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында карар проекты, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмаганда мондый файдалануның башка төренә үзгәрешләр кертү;

- 6) гавами сервитутлар билгеләү мәсьәләләре;
- 7) жылылык белән тәэмин итү схемасы проекты;
- 8) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы гавами тыңлаулар уздыру рәхсәт ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Халык тыңлаулары Регламент нигезендә халык, Сеже авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет), Сеже авыл жирлеге башлыгы (алга таба - Башлык) инициативасы буенча үткәрелә.

Халык алдында тыңлаулар үткөрү буенча халыкның инициативасы 18 яшькә кимендә 10 кеше яшәгән гражданныр төркеменнән чыгып карарга мөмкин.

2 бүлек. ХАЛКЫ БУЕНЧА КҮРСӘТКЕЧЕ

5 статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халык яисә Совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Башлык инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар Сеже авыл жирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын күрсәтү һәм халыкны инициативаны хуплап имзалар жыю өчен кимендә 10 кеше күләмендә инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем советка тәкъдим итә:

гариза- гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткөрү кирәклеген дәлилләү, гражданнырның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче кушымта нигезендә имзаланган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- гражданнырның инициатив төркеме исемлеген 2 нче кушымта нигезендә;

- гражданнырның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документларның исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчыгы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр Советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа теркәлә торган документлар кәргән көннән алып 30 көн эчендә гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаган халыкның имзалары - әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендәгә рәвеш буенча, 18 яшькә җиткән Сеже авыл җирлегә гражданны санының кимендә 1%ы җыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативаны күрсәтү турындагы гариза биргән көннең иртәгесеннән җыелырга мөмкин. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рәхсәт ителми. Гражданны турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданны һәм имзалар җыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазьләрен тапшырган көннән алып 10 - көн эчендә тапшырылган белешмәләрен тикшерә.

Имзалар кәгазьләрендәгә имзаларны һәм белешмәләрен тикшерү нәтижеләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижелә була.

Имзалар җыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча җыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

- 1) имзалар җыю чорыннан тыш җыелган имзалар;
- 2) 18 яшькә җитмәгән Сеже авыл җирлегендә яшәүчеләренң имзалары;
- 3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданны имзалары;
- 4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;
- 5) гражданны турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар җыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;
- 6) рәвешә әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәгә барлык имзалар.

Тикшерү нәтижеләре имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләре кәргән көннән соң 15 көн эчендә гавами тыңлаулар билгеләү турында яисә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәгә очрактарда кире кагу хакында карар кабул ителә:

- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактардан тыш, җирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү өчен җитәрлек түгел;
- 3) инициативаны күрсәтү тәртибе үтәлмәгән;
- 4) муниципаль норматив хокукый акт проектына карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясә Конституциясә, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актлар нигезләмәләренә туры килми;
- 5) шундый ук сорауга чыгарылган гавами тыңлаулар узган көннән алып 30 көннән дә кимрәк вакыт узган.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет регламенты нигезендә карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш

көннөрөндә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиленә язмача мотивлаштырылган хәбәрнамә җибәрә.

3. Ачык тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлык тиешле муниципаль актларны кабул итә, аларда сорау, сроклар, вакыт һәм аларны уздыру урыны, оештыру комитеты составы, муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибе турында мәгълүмат бар.

Гавами тыңлаулар уздыру датасы - муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Устав һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә.

6 статья. Гавами тыңлаулар турында хәбәр итү.

1. Сеже авыл җирлегендә яшәүчеләргә гавами тыңлаулар билгеләү турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында мәгълүмати стендта 10 көн эчендә, гавами тыңлаулар уздырган көнгә кадәр (әгәр башкача каралмаган булса, федераль законнарда, Устав, әлеге Нигезләмәдә) муниципаль хокукый актта фикер алышучы муниципаль хокукый актның кушымта проекты белән (гавами тыңлауларга кертелгән очракта) гавами тыңлаулар билгеләү турында бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 Гавами тыңлаулар нәтижеләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Арча муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында һәм мәгълүмат стендларында басылып чыга.

Мәгълүмат стендлары, кулланучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү мөмкинлеген исәпкә алып, яхшы каралган урыннарда җиһазландырыла.

Мәгълүмати стендларны урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш, алар кулланучының озак вакыт уңайсыз позада булуы зарурлыгын юкка чыгара.

Мәгълүмат стендларының төсләрен бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмат стендлары А4 форматындагы кесәләр белән җиһазландырылырга мөмкин, аларда мәгълүмати кәгазьләр урнаштырыла.

2. гавами тыңлауларда яисә жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиешле проект экспозициясен уздыру майданчыгы, шулай ук проект экспозициясенә керүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә иҗтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эшләү чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект турында басма мәгълүмат материаллары таратыла. Экспозициягә килүчеләр үз тәкъдимнәрен, фикер алыша торган проектка карата искәртмәләрен, язма рәвештә экспозициягә килүчеләргә исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәртмәләр язучы өчен тиешле китапка (журналга) кертергә хокуклы.

Проект экспозициясендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект;
- проектка аңлатма язуы;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә алынган документацияне килештерү күчәрмәләре;
- массакүләм мәгълүмат чараларының ял күрсәткечләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар яисә проект буенча иҗтимагый фикер алышулар уздыру турында мәгълүмати хәбәр бастыруның күчәрмәсе;
- проектны эзерләүне (эшләүне) оештыручы тарафыннан шундый материаллар бирелгән очракта, фикер алыша торган проект буенча гражданның мәгълүмат бирү максатларында башка мәгълүмати һәм демонстрация материаллары.

3 бүлек. ҮЗЕШЛӘР ҺӘМ БӘЙЛӘНЭШЛӘР БУЛЫКЛАРЫ

7 статья. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру

1. Халык тыңлаулары Сеже авыл жирлегендә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта уздырыла (әш көне булмаган көннәрдә 11.00 сәгатътән 18.00 сәгатъкә кадәр йә әш көннәрендә, 17.00 сәгатътән башлап, 22.00 сәгатътән дә соңга калмыйча гавами тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә).

2. Гавами тыңлаулар билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы тарафыннан Янга-Сало авыл жирлегенә вәкилләкле органы депутатлары, Сеже авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданның инициатив төркеме (гавами тыңлаулар үткәрү инициаторы итеп гражданның инициатив төркеме чыгыш ясага) кимендә 5 кеше исәбеннән оештыру комитеты төзелә. Оештыру комитеты төзелгәннән соң 3 көннән дә соңга калмыйча уздырыла торган беренче утырышта рәис, рәис урынбасары һәм сәркатип үз составыннан сайлай. Оештыру комитеты утырышта әгъзаларының яртысыннан күбрәге булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага тоткарлыксыз керүне тәмин итәргә тиеш.

Гавами тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты гавами тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

3. Халык тыңлауларында рәислек итүче булып оештыру комитеты рәисе тора.

Утырыш гавами тыңлаулар ача, гавами тыңлаулар мәсьәләләрен (соруларны) игълан итә, тыңлаулар үткәрүнең чиратлашуын тәкъдим итә, үзен, сәркатип һәм экспертларны күрсәтә, тыңлаулар үткәрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре гавами тыңлаулар протоколын алып бара.

4. Вәкаләтле вәкил фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук чыгыш ясарга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты тарафыннан теркәлгән гаризалар бирүнең чираты белән билгеләнә.

5. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яисә) гавами тыңлауларда башка катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу йомгаклары буенча, гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге төзелә, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми.

6. Йомгаклау документын төзегәннән соң, рәис жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавыш бирүгә тәкъдим итә. Гавами тыңлауларда карарлар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән өчен бирә, аңа каршы

яки тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм гавами тыңлаулар сәркатибе кул куя.

7. гавами тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, гавами тыңлаулар уздырган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә (6 нчы кушымта) төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) халык тыңлауларына чыгарыла торган сорау (сораулар);
- 2) гавами тыңлаулар уздыру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләү турында хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару датасы (халыкка житкерү);
- 4) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) гавами тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
- 6) гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат;
- 7) гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми;
- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
- 9) гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижеләре.

8. Гавами тыңлауларның нәтижеләре турындагы бәяләмәгә оештыру комитеты рәисе һәм секретаре имза сала һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән башлап эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

9. Гавами тыңлаулар нәтижеләре турындагы бәяләмә жирле үзидарәнең халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен җаваплы органы тарафыннан һичшиксез каралырга тиеш. Карау йомгаклары мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә караган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән, муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар инициаторларына житкерелә.

10. Гавами тыңлаулар нәтижеләре турындагы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рекомендация характерында була.

**4 бүлек. ТАВЫШ БИРҮНЭҢ МУНИЦИПАЛЬ БУЕНЧА МУНИЦИПАЛЬ
ОБРАЗОВАЛЬ БУЕНЧА МУНИЦИПАЛЬ БУЛЫКЛАРЫ ҺӘМ ХАЛЫКЛАРНЫ БУЕНЧА
БУЛДЫКЛАГА ӨЧЕН ӨЧЕН ӨЧЕН ӨЧЕН ӨЧЕН ӨЧЕН БЕРКТӨЛЕКТӨЛӨРГӘ ҺӘМ
БИРЛЕ БУЛГАН ӘЛЕКҮРСӨТКӘ, ХАНГАТӘ БИЯСЕН БИЯСЕНЧЕЗ БИЯСЕН ӨЧЕН
ӨЧЕНЧЕН ӨЧЕНЧЕН ӨЧЕНЧЕНЧӨЛЕК**

8 статья. «Сеҗе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы проекты һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты «Россия Федерациясәндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставка каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Советның Уставы проекты һәм

аны кабул итү турындагы мәсьәлә Совет тарафыннан каралган көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары бастырыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актлар нигезендә үтәү рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә гражданның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча гавами тыңлаулар Уставта билгеләнгән срокларда, ләкин күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 10 көннән дә алданрак булмаган вакытта уздырыла.

4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган тарафыннан оештыру комитеты муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акт Совет карары проекты буенча тапшырыла.

9 статья. Жирле бюджет проектының гавами тыңлауларында һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, «Сеже авыл жирлегендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында» нигезләмәдә каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручы орган булып оештыру комитеты тора.

Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында карар кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап жирле бюджет проекты басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә алданрак үткәрелми (жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап).

10 статья. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектарына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, гавами тыңлауларга

чыгарыла consultantplus://offline/ref=D0A6E937EC83B600E79EABC8DE783A5B97CF82F6FA32477F31BB521D63v3N0E

11 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешендә каралган очрақларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда уздырыла.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

12 статья. Муниципаль берәмлекләре территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларын, гавами тыңлауларны карау үзенчәлекләре

Генераль планнар проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияләре ызанлау кагыйдәләренә, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләренә кагылышлы проектларга, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләре кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектнан файдалануның рәхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш корылмалары төзүнең расланган кагыйдәләре булмаган очрақта, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән нигезләмәләре исәпкә алып, ижтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләренә генераль планнары проектлары, шәһәр округларының генераль планнары буенча ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 маддәсендә китерелгән.

Жирлекләренә генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары һәм жирлекләренә генераль планнарына үзгәрешләре кертүне күздә тоткан проектлар, шәһәр округларының генераль планнары (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар) буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнең һәр торак пункттында уздырыла.

Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләре белән тәмин итү максатларында жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәргәндә торак пункт территориясе өлешләргә бүленергә мөмкин.

Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер ай һәм өч айдан артыграк була алмый.

Жирле администрация башлыгы, ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре яки гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

1) генераль план проекты белән килешү турында һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органына жибәрү турында;

2) генераль план проекттын кире кагу һәм аны эшләп бетерергә жибәрү турында.

13 статья. Халык алдындагы сервитутлар билгеләү буенча гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Гавами сервитутлар билгеләү буенча гавами тыңлауларда катнашу хокукына Янга-Салка авыл жирлегендә даими яисә башлыча яшәүче һәр граждандан ия, аның территориясендә 18 яшькә житкән гавами сервитут урнаштыру күздә тотыла.

Гражданның гавами тыңлауларда катнашуы ирекле нигездә гамәлгә ашырыла.

Гавами тыңлауларда Сеже авыл жирлеге территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләр, коммерциягә карамаган һәм коммерциягә карамаган оешмалар катнаша ала.

2. Халык тыңлаулары вәкаләтле орган яисә физик һәм юридик затлар инициативасы буенча 13 статьяның 1 пункттында күрсәтелгән үткәрелә.

гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

3. Вәкаләтле орган гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул ителгән көннән алып 7 эш көне эчендә аларны Яңа Сало авыл жирлеге муниципаль актларын бастырып чыгару өчен билгеләнгән рәсми массакуләм мәгълүмат чараларында уздыру турында игълан чыгара.

Ижтимагый тыңлаулар ачылыр алдыннан, аларда катнашучыларны мәжбүри теркәү уздырыла, аларга түбәндәгеләр керә:

юридик зат - юридик затны дәүләт теркәве белешмәләренең тулы исеме;

шәхси эшкуар - гражданның шәхси эшкуар буларак дәүләт теркәве күрсәткеләренең фамилияләре, исеме, атасының исеме һәм белешмәләре;

физик зат - фамилия, исем, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны адресы.

4. Гавами тыңлаулар нәтижәсе беркетмә белән рәсмиләштерелә, анда аларны уздыру датасы һәм урыны, катнашучылар саны, рәиснең фамилиясе, исеме, атасының исеме, гавами тыңлаулар секретаре, чыгышларның эчтәлегә, тавыш бирү нәтижәләре һәм кабул ителгән карарлар күрсәтелә.

Беркетмә ике нөсхәдә төзелә һәм ачык тыңлаулар рәисе һәм секретаре тарафыннан имзалана. Беркетмәгә гавами тыңлауларда катнашучылар исемлегә өстәлә.

5. гавами тыңлаулар нәтижәләре гавами сервитутны алда билгеләү турында вәкаләтле орган тарафыннан карала һәм аларга гавами сервитут билгеләү өчен кирәкле документларга кушып бирелә.

Ачык сервитутлар билгеләү буенча гавами тыңлаулар беркетмәләрен саклау вакыты - өч ел. вәкаләтле орган житәкчесе гавами тыңлаулар беркетмәләрен саклау өчен жаваплы.

14 статья. Жылылык белән тәэмин итү схемасы проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жылылык белән тәэмин итү схемасы проекты буенча гавами тыңлаулар «Жылылык белән тәэмин итү схемаларына таләпләр, аларны эшләү һәм раслау тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 февралендәге 154 номерлы карарында каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып үткәрелә.

Сеже авыл җирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәгә 1 нче кушымта

Сеже авыл җирлеге Советына

**Гавами тыңлаулар билгеләү турында
ГАРИЗА**

Кеше саны ___ булган инициатив төркем, исемлек кушымтада бирелә, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча халык алдында тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә:

Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) оештыру турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе гражданның инициатив төркеме;
- 6) озату хаты.

Вәкаләтле вәкил

гражданның инициатив төркеме _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Секретарь

гражданның инициатив төркеме _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Сеже авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе
турындагы нигезләмәгә 2 нче кушымта

Сеже авыл жирлеге Советына

ИНИЦИАТИВ ГРУППА әгъзалары ИСЕМЛЕГЕ

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә - туу саны һәм ае)	Яшәү адресы	Паспорт мәгълүматлары, шәхесне раслаучы документның номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза
ь				

гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(Ф.И.А.и.)

Сеже авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе
турындагы нигезләмәгә 3 нче кушымта

Гавами тыңлаулар беркетмәсе

Сорау буенча:

« _____
 _____ »

Без, түбөндә язылучылар, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздыруны хуплыйбыз, сорау буенча:

« _____
 _____ »

№ т/б	Фамилиясе, исем, атасының исеме	18 яшендә туган ел (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Серия һәм паспорт номеры яисә документны, граждан паспортын алмаштыручы	Шәхси имза

Имза кәгазен таныклым:

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе, номеры һәм бирү датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, имзалар жыйган затның яшәү урыны адресы, аның имзасы һәм аны кую датасы күрсәтелеп).

Вәкаләтле вәкил

гражданнарның инициатив төркеме _____

(имза) (Ф. и. а. и.)

Сеже авыл жирлегендө гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәгә 4 нче кушымта

Беркетмә

Сорау буенча:

" _____ "

Муниципаль берәмлек Советына тәкъдим ителгән гражданның гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаган имзаларының «_____ авыл жирлеге» саны _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан түбәндәгеләр танылды: түбәндәге сәбәпләр буенча:

Гамәлгә яраксыз имзалар саны - _____.

Советка тәкъдим ителгән фактта гамәлгә яраклы имзаларның гомуми саны _____ тәшкил итә.

Эш төркеме жетәкчесе _____ (имзасы) _____

Эш төркеме әгъзалары _____ (подпись) _____

_____ (подпись) _____

_____ (дата, вакыт)

Вәкаләтле вәкил
гражданның инициатив төркеме _____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Секретарь
гражданның инициатив төркеме _____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Сеже авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәгә 5 нче кушымта

Гавами тыңлаулар беркетмәсе

" _____ " _____ ел № _____

Гавами тыңлаулар түбәндәге инициатива буенча билгеләнгән:

_____ (муниципаль хокукый акт)

_____ (муниципаль хокукый акт исеме)
 бастырылган _____ (халыкка _____ житкерелгән):
 _____ уздырылган,
 _____ адресы _____ буенча:
 _____ (үткәрелү датасы)

Оештыру
 комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Вәкаләтле вәкил: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Тыңладылар:

1. _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)
2. _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)
3. _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны телдән һәм язма рәвештә _____, шул исәптән:

№	Рекомендациялар һәм тәкъдимнәр	Мөрәжәгать итүче
---	--------------------------------	------------------

т/б		

Гавами тыңлаулар рәйсе _____
(имза) (Ф.И.Аи)

Гавами тыңлаулар секретаре _____
(имза) (ФИАи)

Сеже авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәгә 6 нче кушымта

" ____ " _____ ел

Гавами тыңлаулар: _____

(муниципаль хокукый акт)

инициативасы

буенча

билгеләнде.

(муниципаль хокукый акт исеме)

басылып чыккан (халыкка житкерелгән): _____ уздырылган

адресы

буенча: _____

(үткәрелү датасы)

Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сорау (сораулар) _____

гавами тыңлаулар үткөрү инициаторы _____

гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны _____

Гавами тыңлаулар уздырган оештыру

комитеты _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат _____

Халык тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр		Тәкъдимнәр экспертлар һәм катнашучылар		Тәкъдимнәр кертелде, хупланды	Искәрмә
№ т/б	Сорауның формулировкасы яки исеме	№ т/б	Жәмлә тесты	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
3		2.2			
		3.1			
		3.2			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

_____ (кеше)
_____ (кеше)
_____ тыелып калдылар (кеше).

Оештыру комитеты рәисе _____

Оештыру комитеты секретаре _____